

Karáth Anita

Nyúl Karcsi a Vizslaparkban, „táskányi” karakterek egy emberségesebb világban

Ősbemutató a Griffben

Nyúl Karcsi története fontos üzenettel érkezett a zalaegerszegi griff Bábszínház színpadára. A zalai kötődésű író, Turbuly Lilla valós eseményre épített története ugyanis kvázi társadalomrajzot és karakteres szociofotókat tár elénk mindennapjainkból. A cselekmény alapjául az szolgál, hogy a budapesti Károlyi-kertben találtak egy nyuszt, amit húsvét után megunt a gazdája, a környék lakói pedig befogadták, gondozták, etették, ketrecet eszkábáltak számára, majd miután jobb létre szenderült, az ott lakók közössége szobrot is állított neki. A kedves történet Vizslaparkba való „átültetése” remek ötletnek bizonyult, a zalaegerszegi helyszín ugyanis ikonikus és közkedvelt az itt lakók számára, (ráadásul a közelmúltban megújult arculattal, funkciókkal bír) a történetet így mindenki a sajátjának érezhette, a fent emlegetett üzenet pedig időn és téren átível: Kolozsi Angéla rendezése igyekszik választ keresni arra, hogy legyünk emberségesek egy kevésbé összetartó világban.

Az expozíció felvillantja, hogy a parkba érkező szereplők mindegyike ismeri Nyúl Karcsi történetét, ám különös módon mindenki máshogy tudja azt. A sokféleségben nagy zűrzavar támad, kibontakoznak az egyes karakterek: az elfoglalt üzletasszony anyuka, aki minduntalan a telefonján lóg, túlfélteve elkényeztetett fiát, Hubát. Kiváló ellentétpárja lesz a tűzrólpattant ifjú hölgy, Dzszenifer. Megjelenik a kissé merev, magának való gondolkodású Sassné, akinek egyetlen társa Kund, a kutya, valamint a legkülönlegesebb szereplő a mindig jelen levő parkőr, aki a történet elején kellő szigorral lép fel a park életét illetően, majd a történet lezárása kapcsán tanúbizonyságot ad a többiekkel karöltve emberségről, szolidaritásról is. Egy valaki marad csupán „láthatatlan” számunkra, a hajléktalan, akiről csak a párbeszéddek foszlányaiból tudunk meg néhány dolgot, közben sejtjük, hogy a parkőr ismeri őt „személyesen”, karaktere pedig érzékenyítőleg hat minden nézőre, hiszen napjaink társadalmi párbeszédében is számottevő a hajléktalanokkal kapcsolatos bánásmód, magatartás. (Olykor a nézőnek az az érzése támad, hogy a parkőr és a hajléktalan karakteréhez ugyanannak a színésznek van köze, a darab végén ez a sejtelem beigazolódni látszik...)

A tárgyalás, a cselekmény kibontakozása Karcsi nyúl történetének felidézésével veszi kezdetét, egyből a múltba csöppenünk, miközben egyre többet tudhatunk meg a darab karaktereiről is. A nyúl központi elem, a sokféleségben egy dologban mindenki egy követ fúj: örülnek a kitett

Fotók: Pezetta Umberto

nyuszinak, megszavazzák, hogy maradjon a köz tulajdona, legyen a nyúl mindenkié, közösen gondoskodnak majd róla. Sokszor válik líraivá a színpadkép, amint a parkőr/hajléktalan gondoskodón betakargatja esténként az állatkát. Különleges jelentőségű a névadás jelenete: a nyuszi elnevezése (Karcsi) ötletes utalás a történet alapjául szolgáló eredeti helyszínre (Károlyi-kert), a sok-sok név-lehetőségből végül erre esik a választás.

A történet tetőpontját Karcsi nyúl étvágytalansága, kedvetlen viselkedése vezeti be. Ebből sejthetjük már, hogy Turbuly Lilla meséje „bevállalja”, hogy szólni fog az elmúlás, a halál tabutémájáról. A nyuszi ugyanis jobblétre szenderül, minden szereplőben és a befogadóban egyaránt nagy űrt hagyva maga után. A darab így fontos missziót tölt be a kisebbek és a nagyobbacska nézők számára is, a felnőttek válláról pedig leveszi azt a terhet, hogy mit is kell, vagy illik mondani olyankor, ha elveszítünk egy számunkra fontos lényt, ha nem várt, szomorú esemény történik. Karcsi nyúl elvesztésének feldolgozásában egymást segíti a Vizslapark közössége, ami mindeközben érezhető változáson ment keresztül: elfogadóbbak, figyelmesebbek lettek egymással, így könnyítve meg mindnyájuk számára az értékvesztés drámai folyamatát.

A megoldás talán a közös emlékezés: így állítanak nagy egyetértésben szobrot Nyúl Karcsinak a park közepén. A maradék feszültséget végül az oldja fel, hogy a közösség új kedvence, Zebulon, a hófehér nyuszi felbukkan a színen. Így lehetőség nyílik számukra újra jelét adni gondoskodásnak, emberségnek, melynek jelképeként például Sass néni ernyője szívet melengetőn borul mind a nyúl, mind az őt óvó parkőr/hajléktalan fölé.

A darab szövegét át meg átszövik a nyelvi humor derűs példái, melyre egyre-másra felkapjuk a fejünket. Sass néni folyamatos rejtvényfejtése során például megfejti a Griff bábszínházat: „zalaegerszegi bábszínház, 5 betű”, vagy „a hét vezér egyike”, mire

a kutyusa ugatni kezd, és a néni rászól: „jaj, ne, Kund”. További szójáték, hogy a kissé megiperedett nyulat „teltKarcsinak” szólítják, vagy Karcsi gyengélkedése idején a kedvelt mondóka részletével szeretnének kedvet csinálni Karcsinak az evéshez: „Nyuszi hopp, nyuszi hopp...”

Az előadás megjelenítése dicséretre méltó, a zene (Csernák Zoltán Samu) és a díszlet kellően minimál és jelentőségteljes egyben, megfelelő tónusokkal, színekkel és formákkal járul hozzá a darabhoz. A legmaradandóbb nyomot talán Bartal Kiss Rita jelmezei hagyják, hiszen minden karakter a rá jellemző stílusú táskára varrt bábbal játssza szerepét, így Sass nénié gurulós szürke „banyatank”, Dzszeniferé bohókás batikolt hátiszütyő, anyáé visszafogott bézs bőr, Hubáé eminens diákhátizsák, a hajléktalan/parkőrre pedig átlátszó nejlonszatyor. Színészként Szolnok Ágnes, Csepregi Napsugár, Duna Orsolya-Réka, Matola Norbert és Szilinyi Arnold nyújt kiváló teljesítményt. Egyben Turbuly Lilla figyelemre méltó darabjával üzenik: mindnyájunknak megvan a maga batyuja, amiben egész életen át kénytelenek vagyunk cipelni saját magunkat.

KUN ÉVA: Apály – 2019